

Πέτρος Ι. Παραράς

RES PUBLICA III

Φιλελεύθερη Δημοκρατία

Υποχώρηση του κράτους δικαίου στην Ευρώπη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

RES PUBLICA
III
ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
<i>Αυτοτελή έργα του ιδίου</i>	VII
<i>Συντομογραφίες</i>	X
<i>Πρόλογος</i>	XV
<i>Μελέτες</i>	
1. <i>Η ανάδυση της ανελεύθερης δημοκρατίας. Οι Δημοκρατίες συνεχώς λιγοστεύουν.</i>	1
2. <i>Η συμμετοχική Δημοκρατία.</i>	51
3. <i>Δημιουργισμός και θρησκευτική ελευθερία.</i>	63
4. <i>Το “παράδειγμα” της συμμετοχικής δημοκρατίας.</i>	77
5. <i>Τώρα αρχίζει η παραγραφή.</i>	81
6. <i>Benchmarking στη λειτουργία του Κράτους.</i>	85
7. <i>John Caldwell Calhoun. Κρατική κυριαρχία (souveraineté) και ομοσπονδιακό σύστημα (fédéralisme).</i>	89
8. <i>Η πλήρης απαξίωση της γυναίκας στις Χώρες του Ισλάμ.</i>	99
9. <i>Το δικαίωμα στο (πόσιμο) νερό.</i>	109
10. <i>Η αποσάθρωση της κοινωνίας και ο “νόμος της εντροπίας”.</i>	115
11. <i>Quelques aspects de la personnalité. “Droit au visage” et “droit à la beauté”.</i>	117
12. <i>Το «θεμελιώδες» δικαίωμα στην ασφάλεια.</i>	127
13. <i>Επιτήρηση των αδειούχων κρατουμένων με ηλεκτρονικό βραχιόλι (bracelet électronique).</i>	139
14. <i>Gentrification (αστικός εξευγενισμός).</i>	147
15. <i>Ο αυταρχικός φιλελευθερισμός.</i>	151
16. <i>Ο προσυμβατικός έλεγχος των δημοσίων συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η δεσμευτικότητα των ελεγκτικών πράξεων. (Γνωμοδότηση, 19 Οκτωβρίου 2015).</i>	161
17. <i>Κοινωνική Δικαιοσύνη. Εισαγωγή στον Τόμο του Νέστωρα Κουράκη.</i>	173

18. Παγκόσμιο Χωριό (<i>Global Village, village global</i>).	177
19. Διάλογος Δικαστών.	179
20. Οι τηλεοπτικές άδειες. Απέτυχε η θεσμοθέτηση της παραπληροφόρησης.	191
21. Άδεια ιδρύσεως φαρμακείου. Κατάργηση των απαιτούμενων προϋποθέσεων χωρίς αντικατάσταση με νέες. (Γνωμοδότηση, Αθήνα, 25 Σεπτεμβρίου 2015).	211
22. Η σχετικότητα των αξιών στα δικαιώματα του ανθρώπου.	223
23. Φιλελευθερισμός και Ρομαντισμός.	227
24. <i>La supériorité momentanée de la Convention européenne des droits de l'homme au regard de la Constitution hellénique.</i>	229
25. Η «Ενιαία Φαρμακευτική Περιφέρεια Θεσσαλονίκης» δεν έχει καταργηθεί. (Γνωμοδότηση, Αθήνα, 10 Νοεμβρίου 2016).	241
26. Αντισυνταγματική η Συμφωνία των Πρεσπών.	247
27. Άκυρη η Συμφωνία των Πρεσπών.	253
28. Η ειρηνική συμβίωση ως στόχος του Κράτους δικαίου (<i>vivre ensemble</i>).	263
29. Ρυθμίσεις επαγγέλματος φαρμακοποιού Ίδρυση φαρμακείου. Υπόμνημα προς τον Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο (31 Ιανουαρίου 2018).	273
30. Η Μοναδική Σκέψη (<i>La pensée unique</i>).	287
31. Η έξαρση του αντισημιτισμού στη Γαλλία. Οι συνεχείς απομειώσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου.	295
32. Αντιφώνηση Πέτρου Ι. Παραρά.	311
33. Σύγκρουση συμφερόντων κατά την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων. (Γνωμοδότηση, Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2018).	317
34. Οι αποκαλούμενοι “απάνθρωποι” ή “αχρείοι” νόμοι στη Γαλλία (<i>Lois scélérates</i>).	329
35. <i>Indices d'un régime autoritaire en Grèce pendant la période 2010-2019.</i>	351
36. Πανδημία και Δικαιώματα του Ανθρώπου. Υποχρεωτικός ο εμβολιασμός.	359
37. Αστική ευθύνη του Δημοσίου λόγω μη κύρωσης διά νόμου του κειμένου συμβάσεως αφορώσης εκμετάλλευση λιγνιτωρυχείου. (Γνωμοδότηση, 9 Σεπτεμβρίου 2020).	397
38. Οι αντιεμβολιαστές είναι αντιδιαφωτιστές.	419
39. Προσβολή ιδιοκτησιακού δικαιώματος. Μη πλήρης συμμόρφωση σε καταδικαστική απόφαση του ΕΔΔΑ. (Γνωμοδότηση, 30 Σεπτεμβρίου 2022).	427
40. Έχει και ἡ μήτηρ τὸ κατ' ἄρθρον 1495 ἐδ. β' Α.Κ. εὐεργέτημα εὐπορίας τοῦ πατρός;	443
41. Αφορισμοί και Διαπιστώσεις (<i>Apartés</i>).	451
42. Τόμος τιμητικός για τον Πέτρο Ι. Παραρά [<i>Mélanges Petros J. Pararas</i>]. Ευρετήριο καθ' ὕλην.	485 501

RES PUBLICA
I
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
<i>Αυτοτελή έργα του ιδίου</i>	<i>VII</i>
<i>Πρόλογος</i>	<i>IX</i>
<i>Μελέτες</i>	
1. <i>Η θεμελιώδης αρχή του Κράτους δικαίου.</i>	1
2. <i>Κριτήρια διακρίσεως δημοσίας υπηρεσίας και νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Η νομική φύσις του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.</i>	57
3. <i>Το χρονικόν επανόδου εις την Δημοκρατίαν.</i>	85
4. <i>Η ολοκλήρωσις των δημοκρατικών διαδικασιών.</i>	93
5. <i>Η νέα συνταγματική τάξις.</i>	105
6. <i>Αι μεταβατικά διατάξεις του Συντάγματος. Ερμηνεία του άρθρου 111 § 2.</i>	121
7. <i>Η εφαρμογή του άρθρου 44 § 1 του Συντάγματος.</i>	133
8. <i>Το δημοψήφισμα κατά το άρθρον 44 § 2 του Συντάγματος.</i>	143
9. <i>Η κανονιστική αρμοδιότης των Υφυπουργών.</i>	157
10. <i>Το κύρος και η νομιμότης των διοικητικών πράξεων. Παρατηρήσεις εις την ΑΠ 945/1975.</i>	173
11. <i>Ο θεσμός των νόμων - πλαισίων και η αντισυνταγματική επιβολή εξισωτικών δασμών μετά το νέον Σύνταγμα.</i>	177
12. <i>Το κρίσιμον νομικόν καθεστώς των διοικητικών πράξεων και η αρμοδιότης του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου επί σχετικής αμφισβητήσεως. Παρατηρήσεις επί της υπ' αριθμ. 1003/1976 αποφάσεως του Αρείου Πάγου.</i>	205
13. <i>Ο χρόνος καταλύσεως της δικτατορικής Κυβερνήσεως. Παρατηρήσεις εις την ΣΕ 4611/1976.</i>	221

14. Το πρόβλημα της ισχύος της <i>vacatio legis</i> και επί των κανονιστικών πράξεων της Διοικήσεως. Παρατηρήσεις εις την ΑΠ 688/1977.	225
15. Κριτική παρουσίαση του Τόμου. « <i>Institut d'Études Européennes: La Grèce et la Communauté - Problèmes posés par l'adhésion</i> ».	235
16. Η ανύπαρκτος εκ του Συντάγματος εξουσία των Υπουργών προς εκτέλεσιν των νόμων. Παρατηρήσεις εις την ΣΕ 2714/1979.	241
17. Η αρχή της δημοσιότητας και η κυβερνητική παρουσία στη Βουλή. Ερμηνεία του άρθρου 66 του Συντάγματος.	247
18. Η απόρριψις νομοσχεδίου από την Βουλή. Περιπτώσεις.	291
19. Συνταγματικές ελευθερίες και αυθαίρετες κυβερνητικές πράξεις. Αναφορά στο πρόβλημα της νομοθετήσεως με αυθαίρετες υπουργικές αποφάσεις.	299
20. Η διαδικασία άρσεως της εμπολέμου καταστάσεως με την Αλβανία. Συνταγματικά ζητήματα.	321
21. Η επιστροφή του <i>corporatisme</i> στη Γαλλία. Η κρίση της αντιπροσωπευτικής εντολής.	341
22. Η οργάνωση των δικαστηρίων με ειδικούς νόμους. Παρατηρήσεις στην ΣΕ 3898/1988.	359
23. Παραγωγή κανόνων δικαίου από την Κυβέρνηση. Σχόλια σε κείμενο του Β. Ρώτη στην <i>ΕπιδημΔικ</i> του 1962.	365
24. Η νομιμότητα της δεύτερης Κυβερνήσεως Ζολώτα (13 Φεβρουαρίου - 8 Απριλίου 1990).	375
25. Ο δικαστικός έλεγχος των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου. Παρατηρήσεις στην ΟλΣΕ 3636/1989.	379
26. <i>Le retour du corporatisme en France. La crise du mandat représentatif</i> .	395
27. Οι αρμοδιότητες των Υφυπουργών. Μεταμορφώσεις του άρθρου 83 § 2 Συντάγματος.	411
28. <i>Le contrôle juridictionnel des Actes de contenu législatif du Président de la République (Art. 44 par. 1 de la Constitution hellénique)</i> .	417
29. Το τέλος των αυθαίρετων υπουργικών αποφάσεων.	431
30. Οι περιορισμένες εξουσίες της αναθεωρητικής Βουλής.	441
31. Φιλελευθερισμός και κοινωνική δικαιοσύνη. Εισαγωγικές σκέψεις.	457
32. Ο διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης.	473

33. Η Επιτροπή Ακροάσεων της Βουλής. Σκέψεις για την περιοχή ισχύος του Κανονισμού της Βουλής.	477
34. Η δεσμευτικότητα των Πρακτικών επεξεργασίας διαταγμάτων.	489
35. Η απαράδεκτη καθυστέρηση του Εκλογοδικείου.	523
36. Η επιστροφή του δυαδικού κοινοβουλευτισμού.	527
37. Ποιοι βουλευτές καταμηφίζουν την Κυβέρνηση.	539
38. Το Άμστερνταμ και το Σύνταγμα.	543
39. Η ερμηνευτική διεύρυνση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου. Ως προς την άρση της αμφισβήτησης για την έννοια διατάξεως τυπικού νόμου. Παρατηρήσεις στην ΑΕΔ 27/1999.	547
40. Αυτοτελή και μη αυτοτελή κανονιστικά διατάγματα.	555
41. <i>Le principe de subsidiarité en droit public hellénique.</i>	559
42. <i>Droit administratif et subsidiarité – Grèce.</i>	567
43. Ο έλεγχος της συνταγματικότητας του νόμου στο στόχαστρο της αναθεώρησης.	575
44. Το Δημόσιο Δίκαιο στον Καναδά. Εισαγωγικό Σημείωμα.	581
45. Η υποβάθμιση της εξωτερικής νομιμότητας των διοικητικών πράξεων. Ένα νέο πλήγμα κατά του Κράτους δικαίου; Σχόλια στις ΣΕ 2076/2000 και 4231/2000 του Δ' Τμήματος.	585
46. <i>La Démocratie continue [η διαρκής Δημοκρατία].</i>	601
47. Η νομολογιακή ερμηνεία του άρθρου 93 § 4 του Συντάγματος. Παρουσίαση της απόφασης ΣτΕ 3195/2000.	611
48. <i>Henry de Bracton (1216-1268).</i>	617
49. <i>État légal (Κράτος νόμου).</i>	621
50. Και μια περιττή απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ο μη έλεγχος της εξωτερικής νομιμότητας των διοικητικών πράξεων από την ΟλΣΕ 530/2003.	627
51. <i>Multilatéralisme - Multilateralism.</i>	633
52. Η συμμετοχική Δημοκρατία.	637
53. <i>Effectivité – Efficacité.</i> “Δραστικότητα” και “αποτελεσματικότητα” του κανόνα δικαίου.	655
54. Αγία Πετρούπολη (<i>Saint-Petersbourg [1703-1914] → Petrograd [1914-1924] → Leningrad [1924-1991] → Saint-Petersbourg [1991→]</i> , νέα αλλαγή του ονόματος κατόπιν δημοψηφίσματος).	665
55. <i>Démocratie de proximité – Justice de proximité – Police de proximité.</i>	669

56. Μετά την αλλαγή ηγεσίας ο πρωθυπουργός οφείλει να παραιτηθεί.	675
57. Νόμος της Επταετίας (<i>Septennial Act</i>).	681
58. Η συνταγματική αρχή της επικουρικότητας.	685
59. Ο εφεξής “ιδιότυπος εκλογικός νόμος”.	687
60. Η επικαιρότητα του <i>Carl Schmitt</i> .	695
61. Προϋποθέσεις καλής νομοθέτησης. Εισαγωγικό Σημείωμα.	699
62. <i>Isaiah Berlin</i> .	703
63. <i>Souverainisme</i> .	707
64. <i>La démocratie participative</i> .	719
65. <i>Carl Schmitt</i> (συνέχεια).	731
66. Το επαγγελματικό ασυμβίβαστο των βουλευτών.	735
67. Η αυτή ψήφος άχρηστη και συγχρόνως πολύτιμη σε δύο Ανώτατα Δικαστήρια. Στο ΑΕΔ δεν ισχύει η αρχή της αμεροληψίας;	743
68. Κωλύματα εκλογής βουλευτών σε περίπτωση πρόωρης διάλυσης της Βουλής. Σχόλια στην ΑΕΔ 11/2010.	747
69. <i>Carl Schmitt - Juan Donoso Cortés</i> .	753
Ευρετήριο καθ’ ύλην.	759

RES PUBLICA
II
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
<i>Αυτοτελή έργα του ιδίου</i>	VII
<i>Συντομογραφίες</i>	IX
<i>Πρόλογος</i>	XV
<i>Μελέτες</i>	
1. <i>Η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας (άρθρο 5 § 1 εδ. α' Συντ.).</i>	1
2. <i>Το εκ Συντακτικών Πράξεων απαράδεκτον της αιτήσεως ακυρώσεως.</i>	105
3. <i>Ο αφορισμός χώρου δια την ανέγερσιν δημοσίου κτιρίου. Παρατηρήσεις εις την ΣΕ 2952/1975.</i>	129
4. <i>Η ελευθερία της εργασίας και το δικαίωμα προς εργασία του άρθρου 22 § 1 του Συντάγματος (Με αφορμή την ΣΕ 458/1979).</i>	135
5. <i>Le contentieux administratif de la protection des biens culturels en droit hellénique.</i>	159
6. <i>Ο σύγχρονος ατομισμός ως θεωρία εξανθρωπισμού.</i>	171
7. <i>Η αξιοκρατία ως επαναστατική αρχή.</i>	175
8. <i>Η επιστροφή της γαλλικής πολιτικής θεωρίας στον ατομικισμό. Η απόρριψη του εξισωτισμού.</i>	179
9. <i>Οι φορείς των κοινωνικών παροχών.</i>	207
10. <i>Ιδιωτική πρωτοβουλία και κοινωνικά δικαιώματα.</i>	225
11. <i>Η επιστροφή του εθνικισμού.</i>	229
12. <i>Η συνταγματικότητα των υπογείων σταθμών αυτοκινήτων.</i>	235
13. <i>Η συνταγματική περιπέτεια του Μεγάλου Μουσικής. Το πολιτιστικό περιβάλλον σε υποβάθμιση.</i>	243

14. Αντισυνταγματική η κατάργηση του νομικού πλαισίου ασκήσεως επαγγέλματος. Άρθρα 5 § 1 και 16 § 7 του Συντάγματος. Παρατηρήσεις στα Πρακτικά Επεξεργασίας 663/1994 και 9/1995.	257
15. Το άρθρο 72 § 1 του Συντάγματος δεν καλύπτει και νόμους περί κοινωνικών δικαιωμάτων. Παρατηρήσεις στην ΟλΣΕ 2304/1995.	267
16. <i>Les acteurs des prestations sociales. Le cadre constitutionnel européen.</i>	271
17. Ο συνταγματικός θεσμός της Υψηγείας.	289
18. Το κοινωνικό δικαίωμα για αξιοπρεπή κατοικία. Αξιοπρέπεια του ανθρώπου και έλεγχος της συνταγματικότητας του νόμου. Παρατηρήσεις με αφορμή την ΟλΣΕ 173/1998.	293
19. Το κεκτημένο του ευρωπαϊκού συνταγματικού πολιτισμού. Τα όρια του αναθεωρητικού οργάνου στο χώρο των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.	319
20. Η αναβάθμιση του ρόλου της οικογένειας στο κοινωνικό κράτος δικαίου.	343
21. Δικαιώματα του παιδιού.	351
22. Οικογένεια.	355
23. <i>Charia ή shari'a ή "Νόμος" του Ισλάμ.</i>	357
24. Η ΕΣΔΑ δεν επιπίπτει στο άρθρο 28 § 1 Συντάγματος. Σχόλιο στην ΣΕ 3880/2002.	365
25. <i>Le droit à un logement décent. Dignité de l'homme et contrôle de constitutionnalité de la loi. En marge de l'arrêt du Conseil d'État hellénique 173/1998 (Assemblée plénière).</i>	369
26. Ολυμπιακοί αγώνες. Ζητήματα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.	389
27. Η καθιέρωση της προστατευομένης εμπιστοσύνης ως συνταγματικής αρχής. Εισαγωγή.	397
28. Η νομική φύση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.	407
29. Αμερικανική Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. <i>American Convention on Human Rights. Convention interaméricaine des Droits de l'Homme.</i>	421
30. <i>La Palabre.</i>	425
31. Τρίτος Κόσμος. <i>Tiers - monde.</i>	427
32. Ο Αφρικανικός Χάρτης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Λαών. <i>African Charter on Human and Peoples' Rights. La Charte africaine des droits de l'homme et des peuples.</i>	431

33. <i>Laïcité - Λαϊκότης.</i>	435
34. <i>Θεμιτές οι διακρίσεις λόγω φύλου και μετά την συνταγματική αναθεώρηση του 2001. Σχόλιο στην ΟλΣΕ 1986/2005. Chronique de la misogynie juridique disparue.</i>	445
35. <i>Η αρνητική ελευθερία της συνένωσης.</i>	455
36. <i>Η ευρωπαϊκή δικαίωση της μειοψηφίας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Υπόθεση Μαμιδάκης κατά Ελλάδας [ΕυρΔΔΑ, απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2007].</i>	457
37. <i>Τα ιδιωτικά Πανεπιστήμια στην Ευρώπη.</i>	461
38. <i>Haute Autorité de Lutte contre les Discriminations et pour l'Égalité. HALDE.</i>	465
39. <i>Ομογονεικότητα. Homoparentalité.</i>	467
40. <i>Lois mémorielles.</i>	469
41. <i>Η εναισθησία του Κωνσταντίνου Καραμανλή για μια αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.</i>	473
42. <i>Αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και πολεοδομικό κεκτημένο. Σκέψεις με αφορμή την ΟλΣΕ 123/2007.</i>	481
43. <i>Salafisme.</i>	519
44. <i>Wikipedia.</i>	523
45. <i>Novlangue.</i>	527
46. <i>Η αδύνατη οικουμενικότητα των δικαιωμάτων του ανθρώπου.</i>	531
47. <i>Exception culturelle. Πολιτισμική εξαίρεση ή ιδιαιτερότητα.</i>	553
48. <i>L'impossible universalité des droits de l'homme.</i>	561
49. <i>Δημιουργισμός και θρησκευτική ελευθερία.</i>	581
50. <i>La réticence européenne au regard des discriminations positives.</i>	599
51. <i>Παρενόχληση. Harcèlement, harassment.</i>	613
52. <i>Le droit à la sécurité.</i>	619
53. <i>La culture constitutionnelle européenne en crise.</i>	631
54. <i>Η «Αραβική Άνοιξη» σέβεται την Σαρία.</i>	643
55. <i>Το Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.</i>	653
56. <i>Δωρεάν η παιδεία και στα Πανεπιστήμια; 691</i>	
57. <i>Ανάκληση συντελεσθείσας απαλλοτριώσεως υπέρ του ΕΟΤ.</i>	703
<i>Ευρετήριο καθ' ύλην.</i>	723
<i>Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.</i>	745

